

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi

yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Saimaan ammattikorkeakoulu tiivistävät edelleen yhteistyötään tavoitteena perustaa 1.1.2018 aloittava LUT-konserni, jonka osana toimii Saimaan ammattikorkeakoulu. LUT -konsernista muodostuu yhtenäisesti johdettu strateginen kokonaisuus. Ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot säilyvät nykyisen lainsäädännön mukaisena.

Korkeakoulukonsernin sisällä tuki- ja hallintopalveluita yhdistetään, tilankäyttöä tehostetaan, tietojärjestelmät yhtenäistetään, toiminnan päällekkäisyyksiä karsitaan ja vapautuvia voimavaroja suunnataan valmisteltavan konsernin yhteisen strategian pohjalta erityisesti vahvuusalojen tukemiseen ja innovaatiotoiminnan edistämiseen. Konserni tukee vahvuusalueidensa kehittymistä ja Venäjä-osaamista tiivistävällä strategisella kumppanuudella Pietarin polyteknisen yliopiston kanssa.

Yliopisto syventää strategista kumppanuuttaan Helsingin yliopiston kanssa tavoitteena toisiaan täydentävä osaaminen.

Itä- ja Kaakkois-Suomen korkeakoulutuksen vaikuttavuuden ja alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi syvennetään yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Yliopisto sopii tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017.

Opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksien lisäämiseksi ja monipuolistamiseksi LUT-konserni kehittää oppimisympäristöjä ja opintoprosesseja sekä hyödyntää yhteisiä resursseja molemmilla sektoreilla samalla kuitenkin säilyttäen tutkintojen profiilit. Korkeakoulutukseen siirtymisen nopeuttamiseksi konsernissa kehitetään toisen asteen opiskelijoille tarjottavia opintoja osallistumisen laajentamiseksi.

Yliopisto keskittää verkko-oppimisen yhteen digitaaliseen oppimisympäristöön, panostaa sähköiseen tenttiympäristöön sekä lisää opetustallenteiden käyttöä vuoteen 2018 mennessä. Lisäksi yliopisto ottaa käyttöön sähköisiä työkaluja koulutuksen johtamiseen ja verkko-oppimiseen analytiikkaan.

Konserni tehostaa kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijarekrytointiaan ottaen huomioon EU/ETA -alueen ulkopuolisille opiskelijoille käyttöön otettavat lukuvuosimaksut.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät

toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto vahvistaa tutkimuksen laatua yhteistyössä tutkimusintensiivisten yliopistojen kanssa. Yliopisto vahvistaa tutkimustoimintaansa erityisesti tohtorinkoulutusta kehittämällä ja lisäämällä tutkimushenkilöstön kansainvälistä rekrytointia. Yliopisto ottaa tutkimuksen hyödyntämisessä huomioon erityisesti alueen työelämän tarpeet. Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana vähintään tasolle kolme.

Yliopiston tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä olla OECD -kriteeristön täyttävä yrittäjämäinen yliopisto, jolla on käytössä yliopiston yhteinen toimintamalli yritys yhteistyöhön.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Yliopisto vahvistaa edelleen johtamista ja esimiestyötä, viestintää ja vuorovaikutusta sekä yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Mittarina käytetään Great Place to Work -vertailua.

3. LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFIIILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Lappeenrannan teknillinen yliopisto on kansainvälinen tekniikkaa ja taloutta yhdistävä tiedeyliopisto. LUT -konserni toimii tiiviissä yhteistyössä vahvuusalojensa kannalta keskeisten yliopistojen, sektoritutkimuslaitosten, ammattikorkeakoulujen, elinkeinoelämän ja muun ympäröivän yhteiskunnan kanssa vahvistuen toiminta-alueensa elinvoimaa ja näkyvyyttä.

Uuden korkeakoulukonsernin yliopisto- ja ammattikorkeakoulutoiminnalle määritellään alustava tehtävä ja profiili vuoden 2017 loppuun mennessä ja niitä tarkennetaan tarvittaessa vuoden 2018 aikana.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Lappeenrannan teknillinen yliopisto on määritellyt vahvuusalueikseen: 1) Puhdas energia, 2) kiertotalous, jossa painottuvat puhdas vesi ja jätevirrat sekä 3) kestävä liiketoiminta ja yrittäjyys.

Yliopiston vahvuusaloilla tutkimuksessa korostuu yhteistyö merkittävien venäläisyhteistyötahojen kanssa sekä Venäjäosaaminen. Yliopisto hyödyntää digitalisaation ja datatieteen mahdollisuuksia.

Uudelle korkeakoulukonsernille määritellään alustavat vahvuusalueet vuoden 2017 loppuun mennessä ja niitä tarkennetaan tarvittaessa vuoden 2018 aikana.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	640
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	190
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	450
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	45
Alemmat korkeakoulututkinnot	400

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 50 275 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 44 623 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon ydinvoiman tekniikka ja turvallisuus. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 396 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 5 400 000 euroa vuonna 2017, 5 250 000 euroa vuonna 2018, 4 900 000 euroa vuonna 2019 ja 4 750 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- LUT -konsernin muodostaminen ja painoalojen vahvistaminen 1,5 M€ (2017-2020)
- Yhteistyön tiivistäminen tutkimusintensiivisten yliopistojen kanssa
- Yrittäjyyden, yritys yhteistyön ja tutkimustulosten hyödyntämisen vahvistaminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 986 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määrättyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 4 666 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Tuomo Rönkkö
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Juha-Matti Saksu
Rehtori

LIITTEET